

**Balatonszárszó Nagyközség, Kötcse és Nagycsepely Községek
Önkormányzatának Jegyzőjétől
8624. Balatonszárszó, Hősök tere 1.**

Ügyiratszám: 1497/2013.
Ügyintéző: István Ildikó

E l ő t e r j e s z t é s

**Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2013. április 29-én tartandó képviselő-testületi ülésére**

Tárgy: Átfogó értékelés az önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – megtárgyalását követően – meg kell küldeni a Somogy Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 170/A. §-a szerint a Gyvt. 96.§-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat és a megyei fenntartó által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a 10. számú melléklet tartalmazza.

A Gyer. 10. számú melléklete 1. – 9. pontban foglalja össze az értékelés elkészítéséhez szükséges tartalmi követelményeket.

Ezek a követelmények az alábbiak:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

- védelembe vettek száma, a védelembe vétel okai, felülvizsgálatok eredménye,
- ideiglenes hatályú elhelyezések száma, okai, gyámhivatali felülvizsgálat eredménye.

5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásban vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

A tartalmi követelmények 4-5. számú pontja 2013.01.01. napjától hatálytalan.

Az előterjesztés 1. mellékletét képező értékelés ezen követelmények szerint készült.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és Balatonszárszó Nagyközségi Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2012. évi átfogó értékelés elfogadására.

Határozati javaslat

Balatonszárszó Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja Balatonszárszó Nagyközségi Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2012. évi átfogó értékelését.

Felkéri a jegyzőt, hogy Balatonszárszó Nagyközségi Önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelést a Somogy Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának küldje meg.

Határidő: 30 nap

Felelős: Jegyző

Balatonszárszó, 2013. április 08.

Gerstnerné dr. Kiss Ildikó
Jegyző

*Átfogó értékelés
Balatonszárszó Nagyközségi Önkormányzat
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról*

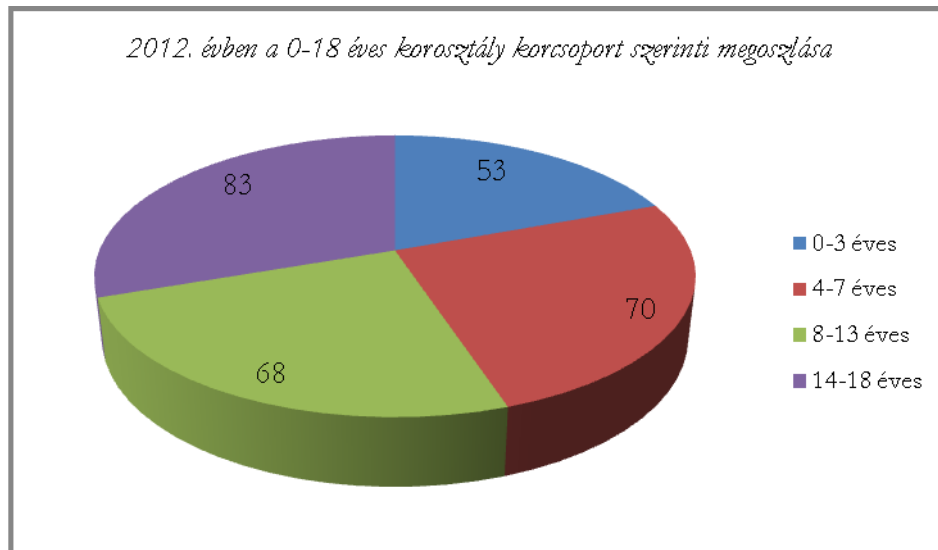
2012. év

I. Balatonszárszó nagyközség demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Balatonszárszó nagyközség állandó lakosainak száma 2010. évben: 2.160 fő, 2011. évben: 2.172 fő, **2012. évben: 2.184 fő** volt.

2012. évben a **0 – 18 éves korosztály** létszáma – a tavalyi évhez viszonyítva mindössze 1 fővel változott – összesen: **274 fő** volt, mely a lakosság összlétszámának 12 %-át tette ki.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

1./ A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, a kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, annak főbb okai, az önkormányzatot terhelő kiadások nagysága

A jogosult gyermek számára az önkormányzat jegyzője a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, a települési önkormányzat képviselő-testülete a Gyvt.-ben, illetve a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 13/2008. (X.30.) önkormányzati rendeletben (a továbbiakban: gyermekvédelmi rendelet) meghatározott feltételek szerint rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapít meg. Gyermekvédelmi rendeletünk szerint rendkívüli gyermekvédelmi támogatás több formában is megállapítható, illetve természetben is nyújtható.

a) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a jogszabályban meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, természetbeni támogatásnak, továbbá a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

2012. október 01. napjától lépett hatályba az a törvénymódosítás, amely szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás helyett természetben kell a támogatást nyújtani a jogosult gyermekek számára, fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. **2012. év augusztus hónapjára tekintettel 55 gyermek** esetében a jogosultsághoz kapcsolódó pénzbeli támogatás összege **319.000.-Ft** volt, **november hónapjára tekintettel pedig 52 gyermek** esetében **nyújtottunk természetbeni támogatást Erzsébet-utalvány formájában 301.600.-Ft értékben.** Ezeket a költségeket 100%-ban visszaigényeltük.

b) Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelkező jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és, aki nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A tavalyi évben ilyen támogatásra való jogosultság településünkön nem került megállapításra.

c) Óvodáztatási támogatás

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése. A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll évente két alkalommal pénzbeli támogatást folyósít. A támogatás összege gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint.

2012. évben 2 gyermek részesült ilyen támogatásban, összesen **20.000.-Ft** összegben, melyet 100%-ban visszaigényeltünk.

d) Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Gyermekvédelmi rendeletünk szerint, képviselő-testületünk rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapít meg, ha a gyermeket gondozó család valamint a fiatal felnőtt időszakos létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

Rendkívüli támogatás állapítható meg a fiatal felnőtt részére, ha középfokú intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytat és a 23. életévét nem töltötte be, továbbá ha felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és 25. életévét nem töltötte be.

A támogatás megállapításának feltétele, hogy a kérelmező családjában az egy főre számított családi jövedelemhatár a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 150%-át (2012. évben: 42.750.-Ft) nem haladja meg. Rendkívüli méltánylást érdemlő esetben jövedelemre tekintet nélkül - évente egy alkalommal - is megállapítható. Összege egy naptári éven belül az öregségi nyugdíjminimum háromszorosát (2012-ben: 85.500.-Ft) nem haladhatja meg.

Rendeletünk szerint a megállapított támogatás természetben is nyújtható.

2012. évben önkormányzatunk 31 fő gyermeket részesített rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban **1.629.000.-Ft** összegben. Ez a támogatás a 2011. évihez képest több mint 600.000.-Ft-tal emelkedett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma 2012. évben

Támogatási forma	Támogatásban részesülők száma (fő)	Elutasítások száma (db)	Önkormányzatot terhelő kiadások (Ft)
1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	55	-	-
2. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	31	-	1.629.000.-

Ezen támogatási formák esetében kérelem elutasítására 2012. évben sem került sor.

A Balatonszárszói József Attila Általános Iskola **első osztályos tanulóinak iskolai étkezési térítési díját** az önkormányzat 2012. évben is átvállalta, összesen: **670.175.-Ft összegben**. Az általános iskola első osztályába lépő gyermekek részére a **tankönyveket** az önkormányzat, helyi rendeletünk alapján – a szülők jövedelmi viszonyaitól függetlenül - térítésmentesen természetbeni formában történő támogatás formájában biztosította, a támogatás összege **127.476.-Ft** volt.

Tankönyvtámogatottak megoszlása az általános iskolában támogatási forma szerint 2012/2013-es tanév

Évfolyam	Rendszeres gyermekvédelmi támogatás	3 vagy több gyermek	Tartósan beteg	Összesen
1-4. évf.	19	5	5	29
5-8. évf.	34	9	2	45
Összesen	53	14	7	74

A tavalyi évben méhnyakrák elleni **oltóanyagra 594.000.-Ft összegű** támogatást biztosítottunk. 2012. évben **15 gyermek tanulmányi kirándulását** támogatta önkormányzatunk **72.000.-Ft összegben** természetbeni ellátás formájában.

2./ Egyéb, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (továbbiakban: Gyvt.) nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata az alábbi Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokban részesítette – gyermekvédelmi rendeletünk alapján – a településünkön élő gyermekeket, és családokat.

a) Születési támogatás

A szülőket, a születést követően minden élve született gyermek után kérelemre egyszeri 100.000.-Ft összegű támogatásban részesíti önkormányzatunk a gyermekvédelmi rendeletünk alapján. A jogosultság feltétele, hogy legalább a szülők egyike a születést megelőzően 1 évnél hosszabb ideje Balatonszárszó területén állandó lakóhellyel rendelkezzen, és életvitelszerűen itt tartózkodjon. Amennyiben mindkét szülő a gyermek születését megelőző egy éven belül költözött Balatonszárszóra a támogatás 50 %-át a születést követően, 50 %-át a gyermek egy éves korában kell kifizetni. A támogatásra akkor is jogosultak a szülők, ha a születés időpontjában letelepedési szándékkal saját tulajdonú lakásépítésük vagy vásárlásuk folyamatban van, és abba a gyermek 3 éves koráig állandó lakosnak beköltöznek.

2012. évben 2.050.000.-Ft összegben 21 gyermek esetében került sor születési támogatás kifizetésére.

b) Végzős hallgatók támogatása

Önkormányzatunk a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán tanuló, diplomát szerző balatonszárszói állandó lakóhellyel rendelkező hallgatókat az első diploma megszerzésekor, kérelemre egyszeri 10.000.-Ft összegű támogatásban részesíti.

A tavalyi évben ilyen támogatás kifizetésére nem került sor.

c) Bursa Hungarica ösztöndíj

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj olyan pénzbeli szociális támogatás, mely a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer adott évi fordulójához csatlakozott települési és megyei önkormányzatok által a - hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló hallgatóknak adományozott szociális ösztöndíjből és az önkormányzati ösztöndíj alapján a hallgató felsőoktatási intézményében megállapított szociális ösztöndíjből áll.

2011. évben önkormányzatunk is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázat 2012. évi fordulójához. Az ösztöndíjra összesen **21 tanuló** nyújtott be pályázatot, melyből 19 tanuló a felsőoktatási intézmény hallgatója, 2 tanuló pedig a 2011/2012. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás illetve felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizett fiatal. **2012. évben összesen 925.000.-Ft összegű ösztöndíjat** utalt önkormányzatunk az egyes oktatási intézményeknek.

3./ A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata 2012. évben a fenntartásában álló József Attila Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda közös igazgatású, többcélú intézményen keresztül – az előző évekhez hasonlóan – biztosította a tanulók, az óvodások és a szociális étkeztetésre jogosultak étkeztetését.

Az **óvodában a 65 fő** gyermekétkeztetést igénybevevő gyermek közül **25 fő** óvodás részesült a térítési díjat illetően **100%-os** kedvezményben a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultsága okán. Az intézményi térítési díj **50%-os** mértékű kedvezményében a **három vagy több gyermekes** családok gyermekei közül összesen **2 gyermek** részesült. **Tartósan beteg 4 gyermek**, akik szintén 50%-os kedvezményben részesültek (2011-2012 nevelési évre vonatkozó adatok alapján).

A gyermekétkeztetésben részesülők száma

2012. év

Intézmények

Gyermekétkeztetési szolgáltatásokat igénybevevők száma (fő)

• Óvoda	65
• Általános Iskola	2- vagy 3-szori étkezés: 2011/2012. tanév (II.félév): 102 2012/2013. tanév (I.félév): 104 Ebéd: 2011/2012. tanév (II.félév): 28 2012/2013. tanév (I.félév): 27
Összesen	2011/2012. tanév (II.félév): 130 2012/2013. tanév (I.félév): 131

Étkezési támogatásban részesülő tanulók megoszlása támogatási forma szerint 2012. decemberi adatok alapján

<i>Évfolyam</i>	<i>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény</i>	<i>3 vagy több gyermeces család</i>	<i>Tartósan beteg gyermeces család</i>	
1-4. évfolyam	16	6	4	26
5-8. évfolyam	31	9	2	42
<i>Összesen</i>	47	15	6	68

III. Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

1./ A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)

Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata településünkön a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítását a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott és működtetett Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat útján, intézményi formában látja el. Családsegítés keretében önkormányzatunk segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái vagy egyéb krízishelyzete miatt segítségre szoruló személynek, családnak az ilyen helyzethez

vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

Balatonföldvári Kistérség Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: szolgálat) balatonszárszói központja a Fő u. 48. szám alatti épületben található.

Az intézmény személyi feltételeit az intézményvezető mellett 4 családgondozó, illetve 1 fő, 6 órában foglalkoztatott gazdasági adminisztrátor biztosítja.

A családgondozók - a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulást alkotó településeken - területi felosztás szerint, osztott munkakörben látják el munkájukat. A gyermekjóléti szolgáltatás mellett, mely a 0-18 éves korosztályra és családjaikra terjed ki, a családsegítő szolgáltatás feladatait is végzik, ezáltal tevékenységük kiterjed az egyes települések teljes lakosságára.

Balatonszárszón a családgondozói feladatokat Törőné Prekácza Katalin látja el.

Az ügyfélfogadás rendje:

Kedd: 13.00 – 16.00

Szerda: 13.00 – 16.00

A jogi tanácsadás igény szerint, időpont egyeztetés alapján, a pszichológiai szolgáltatás rendelési ideje pedig heti 10 órában - keddenként 17-18h, szerdánként pedig 9-18h – történik.

Az elmúlt évben 5 balatonszárszói gyermek részére nyújtottak pszichológusi segítséget.

A jogi tanácsadást tavalyi év során nem vették igénybe.

A szolgálat a gyermekek testi-lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében segíti a hozzá fordulókat a támogatásokról szóló tájékoztatással, segítséget ad a szükséges nyomtatványok beszerzésével és kitöltésével a támogatásokhoz való hozzájutáshoz. A családgondozók segítik a klienseket speciális élethelyzetüknek megfelelő tanácsadással, a problémáik megoldásához szükséges szakemberek felkutatásával. Szükség esetén a családgondozó családlátogatást folytat, részt vesz szabadidős programok szervezésében, adománygyűjtésben és elosztásában, illetve a jelzőrendszer intézményeivel folyamatosan tartja a kapcsolatot. A szociális információs szolgáltatás a fogadóórákon vehető igénybe. Ehhez a megfelelő információk anyaggal és a szükséges igénylő lapokkal rendelkeznek.

a.) Családsegítés

A szolgáltatást igénybevevők hozott problémái közül továbbra is a legkiemelkedőbb az anyagi és az ügyintézési nehézségben való segítségkérés, és az ehhez kapcsolódó információnyújtás volt, valamint a foglalkoztatással, munkanélküliséggel kapcsolatos problémák. Éppen ezért az esetkezelések jellegére jellemző volt a tájékoztatás, tanácsadás, ügyintézésben nyújtott segítség, valamint a segítő beszélgetés.

Az életviteli változások között szerepel a családok elszegényedése, amely egyre nagyobb mértékűt öltött. A foglalkoztatás terén nincs lehetőségük az elhelyezkedésre sem a lakóhelyükön, sem a közelebbi városokban. A rezsiköltségek kifizetése egyre inkább nehézséget okoz, az alacsony jövedelmű családoknál.

A szolgálat szükség szerint felveszi a kapcsolatot az adott család problémájához igazodva a különböző szakmai csoportokkal, mint Szenvedélybetegek Nappali Intézményével, Támogató Szolgálattal, Közösségi Pszichiátriai Ellátással, Fogyatékosok Nappali Intézményével, szociális étkeztetésben segítséget nyújtó szakemberekkel.

A családsegítő szolgáltatás igénybevétele önkéntes, vagyis a családgondozók által javasolt segítséget, megoldást elfogadja-e a kliens, együttműködik-e problémája megoldásában az a saját döntésén múlik.

A családsegítés során végzett feladatok:

- Információnyújtás, kapcsolattartás.
- A települések lakosságának tájékoztatása a szolgáltatás igénybevételének módjáról, a tevékenység céljáról, tartalmáról, elérhetőségéről.
- Együttműködés megszervezése az érintett más intézményekkel kapcsolatosan.
- A szociális és egyéb problémák feltárása.
- Egyéni esetkezelés, tanácsadás.
- A szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás.
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára, a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése.
- A családgondozás, a családban jelentkező működési zavarok és konfliktusok megoldásának elősegítése.
- Tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek és lakhatási problémákkal küzdő személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása.
- Azonnali segítségnyújtás krízishelyzetben.
- Komplex családgondozás.
- Egyének és családok kapcsolatképességének javításához nyújtott segítséget.
- Segítő beszélgetés.
- Tovább irányítás.
- Pszichológiai problémák, mint magatartászavar viselkedési probléma, deviancia, szorongások, stb. esetében kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás a szakemberekkel.
- Jogi tanácsadás esetében közreműködés, kapcsolatfelvétel szakemberrel, válás, gyermekelhelyezés más vagyoni kérdésekben.
- Ügyintézés.
- Környezettanulmányok készítése más társintézmény felkérése alapján.
- Közműszolgáltatókkal történő hátralékok kezelése.
- Pénzügyi és természetbeni ellátások igénylése.
- Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezés.

b.) Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás során a szolgálat tájékoztatást nyújt a családokat, gyermekeket megillető jogokról, támogatásokról, és ellátásokról.

Minden gondozott családnál végeznek információnyújtást, tanácsadást, segítő beszélgetést, szükség esetén közvetítenek más szolgáltatások irányába pl. oktatási és egészségügyi szolgáltatás, szociális alapszolgáltatás a gyermek szükséglete szerint.

A gyermekjóléti szolgáltatás ellátási körébe a 0-18 éves korosztály tartozik, illetve azon családok ahol a gyermekek veszélyeztetett körülmények között élnek. Itt hangsúlyos szerepet kell, hogy kapjon a prevenció, vagyis a veszélyeztetettség kialakulásának a megelőzése. Ebben a gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer tagjainak szerepe igen jelentős, ugyanis a segítő munka szempontjából nagyon fontos, hogy a családi problémák mielőbb felszínre kerüljenek. Az észlelő-és jelzőrendszer tagjai mindazon intézmények szervezetek képviselői, amelyek bármilyen formában kapcsolatba kerülhetnek gyermekekkel, gyermekes családokkal. Így különösen: az oktató-nevelő intézmények, egészségügyi szolgáltatók-védőnői szolgálat, rendőrség.

A tárgyév során a gyermekjóléti kliensforgalom **Balatonszárszón összesen 425 alkalom** volt. Hatósági intézkedés 24 gyermek esetében vált szükségessé. Ideiglenes hatályú kiemelésre egy esetben volt szükség a gyermek súlyos veszélyeztetettsége miatt.

A gondozási esetek többsége továbbra is a 6-13 éves korosztályt érinti. Az előző évhez képest 5 fővel csökkent a gondozott gyermekek száma, nőtt viszont az eseti segítséget kérők száma.

A védelembe vett és alapellátás keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban környezeti okoknak, a szülő magatartásának, életvitelének, valamint a gyermek magatartásának, igazolatlan iskolai hiányzásoknak, törvényszegésének tudható be.

Szinte minden gondozásukban álló család súlyos anyagi, megélhetési problémákkal is küzd, a problémák családi konfliktushoz vezetnek. Magas a magatartászavarral küszködő gyermekek száma. A mindennapi munka során tapasztalható, hogy egyre több család kerül válsághelyzetbe a munkahely elvesztése, és a pénztelenségből kifolyólag. A családok bevételei nem fedezik havi kiadásait, megélhetését. Emiatt a párkapcsolatban, házastársi viszonyban élő gyermekes családok igen nagy bizonytalanságban élik mindennapi életüket. Ez a bizonytalanság a szülők, párok közti konfliktushelyzetet eredményez, váláshoz, káros szenvedélyek kialakulásához vezet. Mindezt tovább bővíti a munkanélküliségből adódó anyagi nélkülözés, mely a legtöbb esetben depresszióval, alkoholizmussal is társul. Ezek együttes hatásának következtében a gyermekek háttérbe szorulnak, a szülőknek nincs elegendő türelme, figyelme gyermekére. A szülők sok esetben elhanyagolják gyermekeiket, ezért a fiatalok más úton próbálnak szeretethez, törődéshez jutni. Bandákba, rossz társaságba keverednek, mondván, ott érzik a szeretetet, hogy ők is számítnak és tartoznak valahová.

c.) A jelzőrendszer működtetése

A szolgálat a törvényi előírások értelmében szakmaközi megbeszéléseket tart.

A **2012-es évben 6 alkalommal** került sor a jelzőrendszer tagjaival szakmaközi megbeszélésre.

Az ülések témái az alábbiak voltak:

- Az egészségügyi szűrések fontossága
- Erőszak a családban – Távoltartás intézménye
- Nyári szünet veszélyei
- Tanévkezdés – iskolai tankötelezettség
- Serdülőkori internetfüggőség és médiaártalom

- Magántanulói státusz

A szolgálat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szerint **2012. március 21-én tartotta meg gyermekvédelmi települési tanácskozását**, melynek célja, hogy az adott településen gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek előző évi tevékenységüket bemutattva segítsék a település gyermekvédelmi rendszerének áttekintését.

A tanácskozásra meghívták jelzőrendszerünk tagjait (védőnő, gyermekorvos, óvodai és iskolai gyermekvédelmi felelős, körzeti megbízott rendőr, pedagógiai szakszolgálat, pártfogó felügyelő) körjegyző, polgármesterek, önkormányzat szociális és gyámügyi főelőadója, gyámhivatal, megyei gyámhivatal gyermek és ifjúságvédelmi koordinátora, valamint a településen jelenlevő egyházak vezetőit.

A tanácskozáson jelenlevők megállapították, bár a településen aránylag alacsony a veszélyeztetett gyermekek száma, érződik, főleg az eddig is nehezebb helyzetben levő családok további elszegényesedése, és a gyermekek körében egyre inkább tapasztalják a szinte minden ok nélküli agresszió és a türelmetlenség előfordulását, a gyermekek neveltségének jelenlétét, a szülők életvezetésének hibáit. A fiatalok éjszakai szórakozóhelyeken való tartózkodását korlátozó jogszabályokat hiányolták, és a meglévő jogszabályok betartásának problémáit, pl. hogy a kiskorúakat tapasztalataik szerint kiszolgálják dohányáruval és alkoholtartalmú italokkal. Az általános iskolában fontosnak tartják, hogy az osztályfőnökök sokkal több családlátogatást iktassanak be a munkatervükbe, a diákokat pedig előadássorozattal készítsék fel az egészséges életmódra, elsősegély-nyújtási ismeretekre, a káros szenvedélyek hatásaira, az áldozattá válás, bűnelkövetés megelőzésére.

A településünkön már óvodás kortól adottak a különféle sportolási, mozgási lehetőségek, melyekben a feszültség levezetésnek, és a fegyelemre szoktatásnak a legjobb lehetőségét látják, továbbá a zenei nevelés mellett a sokféle érdeklődési körnek megfelelő értelmes, hasznos időtöltések jelenlétének tudják be, hogy a településen valóban alacsony a veszélyeztetett helyzetű gyermekek, családok aránya.

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. A szolgálat önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerül elsősorban a családokkal kapcsolatba.

A **2012-es év folyamán** balatonszárszói kiskorúra vonatkozóan a **jelzőrendszertől 9 jelzés** érkezett: **2 az önkormányzattól, és 7 közoktatási intézménytől.** Ezen jelzések és az előző évről áthúzódó esetek alapján tavaly **13 család 18 gyermekét** gondozta a szolgálat önkéntes alapellátásban, anyagi és magatartás problémáik miatt.

2./ A gyermekek napközbeni ellátásának, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek a szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvétel elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. (Gyvt.41.§(1) bekezdése).

A gyermekek napközbeni ellátása településünkön az óvodában, továbbá az általános iskolában napközis foglalkozások keretében történik. Településünkön nem működik más gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított napközbeni ellátási forma (bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás).

Az **óvodában** a napközbeni ellátást igénybevevő gyermekek száma átlagosan **65** fő volt a tavalyi évben. Az elmúlt évben beíratott gyermekek rendszeresen jártak óvodába, hiányzások többnyire csak betegségek esetén voltak, melyek után minden esetben orvosi igazolással tértek vissza a gyermekek a közösségbe. Az alkalmanként jelentkező családi jellegű hiányzásokat a szülők előre jelezték az óvónők felé.

Az **iskolában** a napközbeni ellátást az alábbi táblázatban szereplő adatok szerint vették igénybe a tanulók.

Intézmények	A napközbeni ellátást igénybevevők száma 2012. évben (fő)
• Óvoda	65
• Általános Iskola	Napközis: 2011/2012. tanév (II.félév): 102 2012/2013. tanév (I.félév): 104 Menzás: 2011/2012. tanév (II.félév): 28 2012/2013. tanév (I.félév): 27
Összesen	2011/2012. tanév (II.félév): 130 2012/2013. tanév (I.félév): 131

IV./ Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint: ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket **védelembe veszi**.

A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz.

A Gyvt. szerint: ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) **a gyermeket ideiglenesen**

a) a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,

b) a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

*A védelembe vett gyermekek és az ideiglenes hatályú elhelyezések
2012. évben*

<i>Gyámhatósági intézkedések</i>	<i>Gyermekek száma (fő)</i>	<i>Intézkedések okai</i>
1. Védelembe vett gyermekek	1	A gyermeknek felróható okok miatt: iskolai igazolatlan hiányzások
2. Ideiglenes hatályú elhelyezések	1	Szökések, iskolai hiányzások, terhesség

2012. évben 1 fiatalkorú, középiskolás gyermek esetében került sor védelembe vételre az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével egyidejűleg, a gyermek nagy számú igazolatlan iskolai hiányzásai miatt. Ideiglenes hatályú elhelyezést 1 gyermek esetében kellett elrendelni, aki átmeneti otthonban került elhelyezésre.

V./ A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

Felügyeleti szerv által végzett – jegyzői gyámhatósági hatáskörbe tartozó – átfogó ellenőrzés 2012. évben nem volt.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységét 2012. évben sem felügyeleti szerv, sem pedig a működését engedélyező hatóság nem ellenőrizte.

VI./ Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

Önkormányzatunk célja, hogy a gyermekek védelmét ellátó rendszert – a gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez - meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítse. Az önkormányzat intézkedéseivel gondoskodik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről.

Több figyelmet kell fordítani a jövőben azokra a közterületekre, szórakozóhelyekre és oktatási intézményekre is, ahol a fiatalok a szabadidejüket töltik, mivel ezek jó helyszínei lehetnek a drogok megismertetésének, illegális forgalmazásának. E vonatkozásban említést érdemel a szórakozóhelyek, illetve az általános iskola, valamint ezek környéke.

VII./ A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogreprenció stb.)

Településünkön az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése rendkívül jó. A Polgárőrség a település-biztonság megőrzésében, rendezvények biztosításában, lebonyolításában vállal jelentős szerepet.

A véradások, illetve az egyéb orvosi szűrések megszervezésében az önkormányzattal együttműködve a Magyar Vöröskereszt helyi szervezete a védőnővel közösen vesz részt.

A szabadidős és nyári programokat önkormányzatunk a településünkön működő turisztikai egyesületekkel, a Balatonszárszói Sportegyesület sportolóival, edzőivel, továbbá a Családosok Szárszóért Egyesülettel és a Nők a Balatonért Egyesülettel együttműködve szervezi, bonyolítja.

2012. évben is megrendezésre került többek között a „Majális”, és a Gyermeknap, mely nagyon népszerű a helyi lakosság és az idelátogató vendégek körében is. Ezeknek a rendezvényeknek a lebonyolításában is jelentős szerepet vállalnak a helyi civil szervezetek.

Önkormányzatunk anyagilag is – a költségvetésben tervezett módon – támogatja a helyi civil szervezetek működését.

A gyermekjóléti szolgálat folyamatosan fogadja a különböző adományokat. Balatonszárszón a központi épületükben levő raktárhelyiség - melyben a ruhaadományokat tárolják - minden munkanapon nyitva áll. A szolgálat a gyermekek számára olyan szabadidős programokat közvetít, illetve a lehetőségekhez mérten szervez, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek aránytalan nehézséget okozna. Lehetőséget biztosítanak azon gyermekek részére, akiket szüleik anyagi vagy mentális, párkapcsolati problémák miatt nem tudnak életkoruknak megfelelő kulturális rendezvényekre elvinni. A szolgálat nyilvántartást vezet a településen rendelkezésre álló, szabadidős programokat nyújtó szervezetekről. Ennek érdekében az intézmény kapcsolatot tart a kistérség művelődési intézményeivel, ifjúsági szervezeteivel, programjaikról tájékoztatást ad a gyermekeknek, a szülőknek.

Prevenციót szolgáló szabadidős foglalkozást 8 gyermek vett igénybe a tárgyév folyamán. A csoportfoglalkozásra azok a gyermekek járnak, akik alapellátásban történő gondozásban vannak. A gyermekek magaviseleti és tanulási nehézségekkel küzdenek az iskolában és környezetükben sok a konfliktus családon belül is. A csoport tagjai 12-16 éves korosztályt képviselik.

2012. évben is felajánlásokból, adományokból valósították meg a gyermekprogramokat. Ilyen volt többek között a balatonszemesi bolhapiacra való részvétel, a szőládi falunapi rendezvény,

továbbá kirándulások szervezése, melyeket adományokból, és képviselői támogatásokból valósítottak meg.

Civil szervezetekkel, egyházakkal, a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal is együttműködik a szolgálat, melynek eredményeképpen élelmiszeradományokat, ruhaneműt osztottak szét a rászoruló családoknak, illetve gyűjtésben vettek részt.

*1. Gyermek- és ifjúságvédelmi ellátások
Összesítő táblázat 2012. év*

Ellátás formája	Ügyiratforgalom (db)	Támogatásban részesülők száma (fő)	Támogatás összege (Ft)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény			
- pénzbeli	-	55	319.000
- természetbeni (Erzsébet utalvány)	-	52	301.600
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	61	31	1.629.000
Születési támogatás	20	21	2.050.000
Óvodáztatási támogatás	2	2	20.000
Tankönyvtámogatás (1.osztályosok)	-	18	127.476
Gyermekétkeztetés (1.osztályosok)	-	18	670.175
Védőoltás	16	16	594.000
Tanulmányi kirándulás	15	15	72.000

2. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásáról
Összehasonlító táblázat 2010. év - 2011. év – 2012. év

Ellátás formája	Támogatásban részesülők száma (fő)			Támogatás összege (Ft)		
	2010. év	2011. év	2012. év	2010. év	2011. év	2012. év
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	58	59	55	643.800	655.000	620.600
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	61	80	31	977.180	1.021.415	1.629.000
Születési támogatás	10	11	20	1.000.000	1.100.000	1.950.000
Óvodáztatási támogatás	4	4	2	100.000	70.000	20.000
Tankönyvtámogatás (1.oszt.)	14	15	18	207.955	120.773	127.476
Védőoltás	9	16	16	578.150	605.659	594.000
Tanulmányi kirándulás	8	7	15	45.000	41.000	72.000
Végzős hallgatók támogatása	4	-	-	40.000	-	-
Bursa Hungarica Ösztöndíj	17	-	21	495.000	-	925.000